

Åtvidaberg

Hemhjälpen. Under tiden 16/6—15/7 utförde 113 hemsamariter 4 765 timmars arbete i kommunen. Av dessa får man ekonomisk ersättning från landstinget för 1 650 timmar. I mitten på juli månad låg man ca 2 000 timmar under den budgeterade siffran på 30 000 timmar i kommunal hemhjälp. Antalet timmar vad gäller landstingsbetald hemhjälp uppgick vid samma tid till 13 538 timmar vilket är ca 1 200 under den beräknade siffran. Sammanlagt under året beräknas hemsamariterna utföra 76 000 timmars arbete.

Vid socialnämndens sammanträde på måndagen bordlades tills vidare frågan om riktlinjerna för den framtida socialhjälp. Frågan gäller om man skall införa det som populärt blivit kallat sociallön, dvs alla skall ha rätt till en viss standard. I stället för att betala ut pengar till vissa bestämda ändamål får den behövande en viss disponibel summa.

Lärlingsuttagningen på Facit för det kommande läsåret är nu i princip klar. Det blir ca 15 nybörjare på verktygsmakarelinjen och ytterligare några från andra skolor som går in på tredje årskursen.

Avgifter på ålderdomshem. Vid socialnämndens sammanträde på måndagen beslöt man föreslå fullmäktige att som högsta tak för avgifter vid kommunens ålderdomshem sätta 60 kr per rum och dag. Självkostnadspriset vid Östergården har beräknats till knappt 62 kr per dag. Eftersom avgiften i regel består av folkpensionen minus garantibeloppet innebär förslaget i realiteten att var och en får betala cirka 17 kronor om dagen. Detta gäller under förutsättning att den som bor på rummet inte har någon hög extra inkomst.

Vid en eldsvåda i Norra Båtvik i Bergsbotrakten natten till tisdagen brann ett mindre sågverk ner till grunden. När brandmän från Björsäter och Åtvidaberg anlände till platsen var byggnaden helt övertänd och man fick inrikta sig på att begränsa elden. Släckningsarbetet försvårades av att stora högar med kantved också börjat brinna. Vid branden gick värden för omkring 45 000 kr till spillo. Sannolikt var det åskväder som drog förbi tidigare under kvällen orsak till eldsvådan.

Åtvidaberg

Ett 40-tal nya tjänster inrättas genom Östergårdens tillbyggnad om socialnämnden får gehör för sin skrivelse till kommunfullmäktige. Bland tjänsterna kan nämnas en föreståndare, 2,5 biträdande föreståndare, 14 vårdbiträden på heltid, ekonomibiträden, nattsköterskor och badbiträden. Personal behövs redan från mitten av månaden men eftersom fullmäktige inte sammanträder förrän i slutet av augusti får man tills vidare klara sig med extrapersonal.

Vädret 1 juli. För Åtvidstraktens vidkommande kännetecknades juli av varmt och torrt väder under den första tredjedelen av månaden. Därefter försämrades vädret och efter den 10 juli noterades inte mindre än 16 regnvädersdagar. Mest regn föll den 22 då 32 mm uppmättes. Sammanlagt föll 80,9 mm vilket kan jämföras med 93,2 under juli förra året. Under den gångna månaden har man även kunnat höra åskan mullra tretton dagar. Det kraftigaste åskvädet för samhällets del inträffade den 26. Antalet åskdagar 1 juli förra året uppgick till endast tre. I början av månaden var det mycket hett, över 26 grader mitt på dagen. Högsta dagstemperatur uppmättes den 8 juli då det var 29,9 grader varmt. Därefter sjönk temperaturen raskt. Månadens kallaste dag var den 25, endast 9,8 på natten och det blev aldrig varmare än 16,6 mitt på dagen.

ÅTVIDABERG

Kulturnämndens stat har utgifter på 723 000 kr

Kulturnämnden behandlade på onsdagen förslaget till stat för 1974. Driftbudgeten upptar utgifter på i runda tal 723 000 kr. Det är en ökning med ca 130 000 kr, jämfört med i år. Till största delen beror höjningen på att lönekostnaderna, om förslaget går igenom, ökas med ungefär 90 000 kr, jämt fördelat på musikskolan och biblioteksverksamheten.

De ojämförligt största posterna utgörs av biblioteken och musikverksamheten. Dessa båda svarar för 665 000 kr. Mest kostnadskrävande är biblioteksverksamheten, som beräknas dra 359 000 kr. Bibliotekspersonalens löner ökar med 45 000 kr. Där ingår en begärd halvtidstjänst för ytterligare en bibliotekarie och preliminärt lönetillägg med 10 procent. De interna hyrorna blir förmodligen 16 000 kr dyrare, beroende på att man övertar Försäkringskassans lokaler i Åtvidaberg och får nya i Grebo. Man beräknar köpa in böcker och andra medier för 79 000 kr. Det är drygt 11 000 kr mer än i år, mer då skall man komma ihåg att bokpriserna beräknas öka med 15 procent och att man nu får plats med fler böcker genom de utökade utrymmena.

Utgifterna för den kommunala musikskolan ökar med 50 000 till 305 000 sätningen skall ta in fler elever. Man sätningen ska ta in fler elever. Man utgår från normen att 30 procent av antalet skolelever skall beredas plats. I övrigt rymmer budgeten 26 000 kr för orkester- och körverksamhet, 16 000 kr för naturvårdsinventering och 7 720 kr i arvoden till kulturnämndens ledamöter.

Intäkterna beräknas till 38 000 kr, varav 37 000 i elevavgifter vid musikskolan och resten övertidsavgifter vid biblioteket.

Kulturnämndens kapitalbudget för 1974 omsluter 20 500 kr. Det är inventarier till biblioteket i Åtvidaberg för 14 500 och i Björnsäter för 6 000 kr. Flerårsbudgeten, som avser åren 1974-78, uppgår till 175 000 kr. Inredningen av de nya bibliotekslokalerna i Åtvidaberg beräknas uppgå till 60 000 kr. Bokbussverksamheten kan kosta 90 000 kr och vidare föreslås ett engångsanslag för ett grundbestånd av böcker för 25 000 kr.

Polsk cirkus i Åtvid. På måndag blir det fest för alla cirkusälskare i Åtvid med omgivningar. Då kommer den polska statliga Cirkus Polonia och slår upp sitt tält på Industriservens. Polonia är en av de tio statliga cirkusar som finns i Polen. Truppen består av 120 man och man håller just nu på att avverka en fem månader lång turné i Sverige.

Kulturverksamheten eftersatt i Åtvid

På annan plats regogörs för kulturnämndens statförslag för nästa år. Om förslaget går igenom innebär det en höjning med 130 000 kr till 723 000 kr. För den oinvidge kan det tyckas vara mycket pengar man får betala för kultur. I själva verket är de styrande i Åtvidabergs kommun ändå snåla med anslagen till den kulturella verksamheten.

Enligt en artikel av Hans Andersson i Kommunal tidskrift är nettokostnaden för kulturverksamheten 1 procent räknat av nettokostnaden för driftbudgetens huvudtitlar i hela Sverige 5,38 procent 1973. Samma siffra för Åtvidabergs vidkommande är endast ca 2 procent. För Östergötland som helhet beräknat är siffran hela 6,15 procent. För tydlighetens skull kan man roa sig med att räkna i kr. Enligt driftbudgeten för innevarande år är kostnaden per invånare i hela landet 95 kr. Det kan jämföras med de ca 55 kr per invånare, som det får kosta i Åtvid. I Östergötland ligger snittet på 104 kr. En inte oväsentlig skillnad.

Lantbrevbärarlinje dras in — senare post

Postkontoret i Linköping har i en skrivelse till Åtvidabergs kommun meddelat att lantbrevbärarlinjen Åtvidaberg—Berg kommer att dras in. Linjen skall från den 1 november uppdelas på tre andra från Åtvidabergs utgående linjer.

Det medför att de som bor utefter sträckan Börsebo — Fivelso — Könsrum — Forsaström — Korshult — Åtvidaberg får posten ungefär 3,5-4 timmar senare. Nu finns emellertid planer på att våren 1975 omorganisera postanordningarna kring Falerum. Enligt dessa skulle Falerumsområdet betjänas av lantbrevbärning från Åtvidaberg. I samband därmed kan man tänka sig att hushållen över sträckan Kävlesbo — Halsebo — Könsrum återigen får tidig postutdelning.

I skrivelsen anges orsaken till att fyra av sex linjer i Åtvidabergsområdet har en arbetstid som per vecka understiger 40 timmar.

Verksgatan. Just nu utreds frågan om Verksgatan. Facit meddelade i maj att man var beredd att överlåta bebyggelsen vid Verksgatan och tomtmark i anslutning till Åtvidabergs kommun. Kulturnämnden har nu sett sig nödsakade att påpeka för kommunstyrelsen att man förväntar sig att få ta del av utredningen och även få framlägga sina synpunkter och förslag beträffande användning av byggnaderna osv. Detta innan ärendet slutbehandlas.

Artoteksfrågan igen. I december förra året beslutade kulturnämnden att delta i Artotek 73, dvs försöksverksamhet med utlåning av konst. Någon månad senare fann fullmäktige att nämnden överskridit sina befogenheter. Åtvidaberg kunde följaktligen inte vara med i premiären i mars då verksamheten inleddes på 53 andra bibliotek i landet. Nu har Åtvidaberg ånyo fått erbjudande från Konstfrämjandet och SÖ att vara med om Artotek 74. Kollektionen kommer att omfatta 40 ramade grafiska blad i färg och svartvitt. Upp-takten beräknas bli i mars nästa år. I skrivelsen poängteras att just de mindre biblioteken nu har större möjlighet till punktbidrag från SÖ. Kulturnämnden kommer nu att diskutera med kommunstyrelsen om ett deltagande från Åtvidabergs sida. I så fall skall komplettering göras till kulturnämndens statförslag. Nämnden anser erbjudandet ekonomiskt fördelaktigt och menar att konstverken bli kan utplaceras på den nybyggda delen av Östergården.

Ny bibliotekarietjänst? I kulturnämndens statförslag för 1974 upprepas ånyo nämndens anhållan om inrättande av en ny tjänst för bibliotekarie vid Åtvidabergs kommunbibliotek. Det är fjärde året i rad denna anhållan görs. I år är man dock något mera blygsam och begär endast en halvtidstjänst. Tidigare har man ansett det uteslutet att kunna få utbildad kraft till Åtvidaberg på enbart halvtid. Men nu väntas tillgången på bibliotekarier bli bättre och man ser en möjlighet att kunna få sökande till en halvtidstjänst. Givetvis, säger nämnden, kvarstår behovet av en heltidsanställd men arbetsbördan kan ändå klaras genom att kontorspersonalens arbetstid utökas. Det kan nämnas att personalbehovet i Åtvidaberg enligt Svenska kommunförbundet med flera organisationsnormer nu skulle vara 5,2 heltidstjänster. Den personal som för närmarande finns motsvarar 3,25 heltidstjänster. Dessutom har utlåningen på biblioteket visat en ökande trend.

Åtvidabergsk kultur utreds. Museisakkunniga (MUS 65) utreder för närvarande frågan om ny lagstiftning för skydd åt kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Östergötland har uttagits till testområde och bland de 30 platser som ingår är Åtvidaberg med i egenskap av gammalt bruk med såväl äldre som yngre kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Musikstunden i Åtvids gamla kyrka på onsdagen samlade ett 30-tal åhörare. Hela tillställningen präglades av musik från Dalarna. Musiklärare Agneta Ekström framförde vokalt utan ackompanjemang tre koralvariationer. Hon spelade även fåbodpsalmer på flöjt. Tillsammans med Evald Medling sjöng hon folksvisor från Dalarna.

Myrstacksrekord i Åtvidsskogarna?

Det händer ju stundom att man tar sig en skogspromenad. Utan att därvid tänka särskilt mycket på saken så passerar man en och annan myrstack. Kanske stannar man till någon gång för att studera de små krypen. Vanligtvis slutar det med att man så småningom lämnar stacken, storligen imponerad av det myller av myror som där finns och med vilken frenesi de arbetar. I en normalstack kan det väl finnas så där en hundra tusen myror. Det är ganska många. Den som råkat breda ut sin picknickfilt på en liten myrstack eller på något myrstråk vet att redan ett tiotal myror på kroppen är mer än nog. Samme "myrkännare" kan då lätt tänka sig hur det skulle vara att hamna mitt bland sex miljoner myror. Usch!

Nu är det ju inte särskilt troligt att någon skulle begå det misstaget. Men det finns i alla fall ett ställe där man teoretiskt kan göra det. Ungefär en mil öster om Åtvidaberg, på en plats mitt ute i skogen, finns det fyra jättelika myrstackar. Tre ligger i rad och mellan de yttersta skiljer inte mer än omkring 15 meter. Den fjärde stacken ligger litet vid sidan av de andra.

Likt stora uppochnervända glasstrutar står de där under de risiga granarna. Höjden på dem varierar från knappt två meter upp till nära två och en halv meter. För att komma runt en av stackarna fick man ta fjorton ordentliga kliv. En annan stack var ändå större, men hindrande vegetation gjorde att den "resan" inställdes.

FYRA EXTREMFALL

Att det rör sig om praktexemplar förstär man när man tittar i litteraturen. Där står att läsa att i extrema fall kan en stack bli 1,80 meter hög och ha en omkrets av max 18 meter. Här hade vi alltså hittat fyra extrema fall.

En annan sak som för den oiniterade förefaller märkligt är att myrorna i de olika stackarna tycktes ha kontakt med varandra. Vanligtvis brukar myror, trots att de är av samma art, vara synnerligen fiendtligt sinnade mot varandra.

Kanske är det på sin plats med en kort repetition av ved vi fick lära oss i skolan om den här stackmyran. I myrsamhället ingår tre kaster. Det är de bevingade hanarna som knappt överlever själva svärmningen. Det är den bevingade honan som efter parningen sliter av sig vingarna och söker upp en plats där hon avvaktar äggens mognad. I fortsättningen är hon samhällets drottning som endast har hand om äggproduktionen. En

befruktad hona kan leva i 20 år. Under den aktiva perioden lägger hon i genomsnitt 300 ägg om dagen. Slutligen finns de där som man egentligen menar när man talar om myror, dvs arbetarna. Det är de minsta myrorna som är sterila hondjur med en livslängd på mellan tre och fyra månader. Ibland finns det också så kallade soldater. De är kraftigare än arbetarna.

Myrornas egentliga bo ligger under markytan och kan vara lika stort som stacken ovan markytan. Stacken fungerar som en kupol och skyddar nergångarna från övervämmning och tar emot överskott av värme.

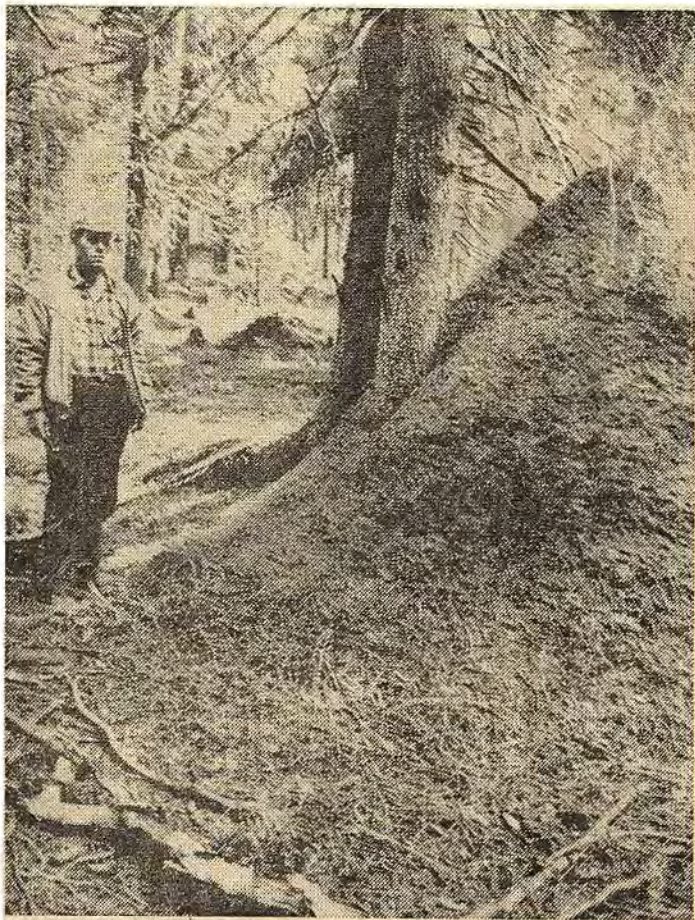
INTRISSANTA SIFFROR

Några intressanta siffror kan också nämnas. I litteraturens extremfall (1,5 m hög och 15 m i omkrets) beräknas att stacken behövs av omkring en miljon myror. Ett sådant samhälle tillförs ungefär 2 000 insekter i timmen. Under en hel sommar blir det ca två miljoner. Vidare släpar arbetarna under säsongen hem omkring 10 kg av bladlössens söttaktiga ekskrementer. I vårt fall har vi alltså fyra stycken stackar och alla större. Det är bara att multiplicera och lägga till. Vad gäller åldern på myrstacka rav den här kalibern så är de troligen flera hundra år gamla.

Så vi att det rörde sig om den röda stackmyran? Det finns nämligen en väldig massa olika myror. Hästmyran, svartmyran, ettermyran — för att inte tala om den blodröda rövarmyran.

Efter allt detta tal om myror kanske det klarar lite varstans på kroppen på läsaren. Efter en halvtimmes vistelse bland "myrisderna" gjorde det det i varje fall ganska ordentligt på

CHRISTER BERG

Gunnar Karlsson från Åtvidaberg guidade oss till de jättelika myrstackarna. Självt mäter han 174 cm i strumplästen och myrstacken han står bredvid mäter en bit över två meter

ÅTVIDABERG

4/8

O-ligan har startat. På tisdagskvällen inleddes orienteringsligan för sjätte året i Åtvidaberg. Detta årliga korporationsevenemang har även i år samlat ett hundratal deltagare. Allt efter prestationer under våren indelas orienterarna i sex olika klasser. En man från varje klass lottas in i ett lag. Vid varje orientering räknas tiderna från de tre bästa. Samtidigt tävlas individuellt i varje grupp. Den bästa i varje grupp flyttas upp en klass till nästa år om han når bra prestationer under våren. Eftersom orientering också är en stor familjesport finns en B-klass för kvinnor och ungdomar. Även i B-gruppen tävlas individuellt och i lag. Man kommer att tävla ytterligare två tisdagar framöver och lördagen den 18 är det dags för finalomgången. Då vänder man på resultatlistan så att siste man startar först och därefter startar man med de tidsintervaller som skiljer de tävlande åt. På så vis blir förste man i mål klassegrare. Som vanligt håller man till i terrängen runt Söderö. Första omgångens banor hade lagts av Holger Persson, Sten Johansson, Anders Rask och Enar Wiklund. Resultat: Bana A, 5,2 km: 1) Birger Samuelsson 51,10; 2) Allan Bengtsson 53,04; 3) Per-Inge Svensson 55,00; 4) Björn Söderbäck 56,20; 5) Lennart Haraldsson 56,55; 6) Bertil Johansson 1,00,23; 7) Bo Söderström 1,00,52; 8) Olof Söderbäck 1,01,01; 9) Lennart Ahlström 1,01,58; 10) Lennart Larsson 1,02,33. Bana B 2,5 km: 1) Kristina Johansson 34,00; 2) Agne Jonsson 46,46; 3) Arne Johansson 49,50; 4) Inger Carlsson 51,36; 5) Ulla Johansson 53,20. Lag: 1) Lag LHR 3,09,15; 2) Lag BS 3,20,40; 3) Lag CR 3,21,43; 4) Lag BR 3,22,45; 5) Lag ES 3,25,39; 6) Lag BJ 3,25,45.

Om någon saknar en getabock kan han vända sig till polisen i Åtvidaberg för närmare upplysningar. Bocken kom på torsdagen invandrande i en trädgård i Tyllingetrakten. Djuret, som kan vara en tre, fyra år gammalt, befinner sig hos fastighetsägaren och är vid god vigör.

Bokutlåningen. Under juli månad utlånades totalt 3 726 böcker på biblioteket i Åtvidaberg. Det är en ökning med 251 om man jämför med samma månad förra året. På vuxenavdelningen utlånades 2 255 band varav 769 utgjordes av facklitteratur och övriga 1 486 av skönlitteratur. På ungdomssidan utlånades 1 471 böcker, en minskning med 41 jämfört med juli 1972. Under månaden spelades 62 grammofoonkivor, vilka huvudsakligen var barnskivor.

Röt månadsdjur Historien börjar en vacker dag när herr Ivar Ahl i Åtvidaberg höll på att köra bort skräp från Garpaområdet i Åtvid. Plötsligt upptäckte han på lassett en trädröt som hade en förunderlig likhet med en djurkropp. Den ska vi spara, tänkte han. Efter en tid fann han en annan rot. De båda träklumparna fogades ihop. Och så, av mödan blev det något av ett röt månadsdjur. Med ett minimum av fantasi kan man sålunda se en halvliggande hund med ett ben i munnen. Kuriöst nog, berättar herr Ahl, är den stora roten av al, vilket minsann inte gör historien sämre. På sommarstugotomten har Ivar Ahl för övrigt också en tallgren, som har en påfallande likhet med en orm, färdig att hugga

ÅTVIDABERG

Östgötabanken flyttar filialkontor till centrum

På måndagen öppnade Östgötabanken sitt nyflyttade filialkontor i gamla Domushuset. Någon vecka tidigare stängdes det lilla kontor som banken hade vid Sunnebotorget. I och med den här flyttningen är samtliga bankkontor i Atvidaberg lokaliserade till centrum.

— Det är ett av mina stora bekymmer att vi inte kan ha kvar kontoret i Sunnebo, säger bankdirektör Carl-Eric Ulfso. Sunneboexpeditionen har visserligen inte varit någon lysande affär. Men det är ändå viktigt att man kan hålla viss service för alla de som bor i Långbrots- och Ek-sättersområdet. Det gäller inte minst barnfamiljer och pensionärer. Vi har kämpat för att få ha två expeditionskontor i Atvidaberg, men möjligheten att utöka antalet är tyvärr begränsad. Eftersom utvecklingen i Atvidaberg på senare år alltmer koncentrerats till Stora torget såg vi ingen annan möjlighet än att flytta Sunnebokontoret. Den nya genomfartens sträckning och bristen på parkeringsplatser i omedelbar närhet av vårt huvudkontor gör att också vi måste finnas med i kärnan för att hänga med i konkurrensen.

Sedan i våras har man hållit på med omfattande omändringsarbeten i den nya lokalen och när man öppnade på måndagen kunde man erbjuda sina kunder ett kontor som avsevärt skilde sig från det gamla. I stället för det lilla emanskontoret på mindre än 20 kvm får man nu ett kontor för två-tre man. Övre planet har en yta på drygt 90 kvm och i källarplanet är det över 50 kvm. Kontoret erbjuder full service med bankfack, servicebox, kvällsöppet osv. Föreståndare på det nya kontoret är fru Helga Salomonsson.

Frälsningsarmén anordnade på lördagen traditionell festafton hos familjen Rehn i Ljungbo. Festen som var välbesökt präglades av de många sång- och musikinslagen.

Vid söndagens missionshögtid i pingstkyrkan hälsades missionär Isabel Engholm välkommen tillbaka till hemlandet. Hon har nyligen avslutat sin fjärde period då hon verkat i sydvästra delen av Tanzania. Pastor Börje Holm välkomsttalade och överlämnade blommor. Missionär Engholm berättade om verksamheten och om den materiella och politiska utvecklingen i landet. Vid mötet medverka fru Brita Holm och ungdomskören Reflexerna med sång. På söndagskvällen deltog Isabel Engholm i ett missionsmöte i Öndhult vilket bildade avslutning på en dryg vecka lång mötesserie.

Frikyrkorna i Atvidaberg anordnar med början på onsdag en gemensam tältmöteskampanj i Folkets park. Kampanjen varar i ett par veckor. Huvudtalare i serien blir överste Erik Gustavson, Frälsningsarmén, Stockholm.

Missionsförsamlingens nya pastor Karin Hedman hälsades vid en högtid i missionskyrkan på söndagen välkommen till Atvidaberg. Inför en fullsatt kyrka leddes högtiden av yrkeslärare Olof Lagerlöf. Musik utfördes av församlingens sångare och hr Torbjörn Hedman sjöng solo. Predikan hölls av pastor Karin Hedman. Hon hälsades också välkommen av representanter för Atvids församling, Smyrnanförsamlingen, EFS och baptisterna. Efteråt inbjöds samtliga till kaffesamkväm.

Kanslichef utsedd

Till den nyinrättade befattningen som kanslichef i Atvidaberg beslutade kommunstyrelsen på måndagen att bland tio sökande utse länsavdelningssekreterare

Assar Holmqvist, Atvidaberg. Beslutet fattades efter sluten omröstning. Assar Holmqvist är född 1927 i Bureå och utexaminerades som socio-nom 1956. Till Atvidaberg kom han 1961, då närmast från Motala. I Atvidaberg innehade han under åren 1961-66 tjänsten som kommunalkamrer. 1966-69 arbetade han som konsulent vid kommunförbundets revisionsavdelning i Linköping och därefter som länsavdelningssekreterare vid kommunförbundets länsavdelning i Linköping.

Atvidabergs pensionärförening anordnade på lördagen en resa till Virserums marknadsplats för sina medlemmar. Marknadsresan genomfördes av 54 personer med Nils Johansson som reseledare och chaufför. Man åkte via Gamleby, Hallingeberg och Blackstad till Vimmerby där man tog kaffepaus i stadsparken. Marknadsbesöket varade i ett par timmar varefter man även passade på att studera kyrkan i Lönneberga. Hemresan gick över Kisa och Bestorp.

Brandbevakning av soptippen vid Korshult kräver branchefen i ett brandsyneprotokoll. Bevakningen skall ske kontinuerligt nattetid och under helger. Kostnaderna för innevarande år beräknas till 4 000 kr och för 1974 till 9 000 kr. Kommunstyrelsen beslöt på måndagen föreslå kommunfullmäktige att anvisa 4 000 kr för ändamålet.

Det av socialnämnden framställda förslaget om antalet tjänster på den nybyggda delen av Östergården återremitterades på måndagen av kommunstyrelsen till socialnämnden. Kommunstyrelsen begär en utförligare redovisning av anslagsbehovet. Nämnden hade ansett det nödvändigt med inrättande av nära 40 nya tjänster varav en tredjedel skulle var deltidstjänster. Tills vidare får man alltså klara sig med extrapersonal.

Vid kommunstyrelsens sammanträde på måndagen beslöt man föreslå fullmäktige att anvisa 15 000 kr för genomförande av en första etapp vid upprättandet av lokal trafikförordningsplan. Anledningen till att planen skall upprättas är att riksdagen beslutat om ändrade bestämmelser för bidrag till olönsam linjetrafik med buss på landsbygden. Trafikförordningsplanerna kommer också att ligga till grund för ansökan om bussbidrag vid årsskiftet 1973-74.

Vid Götalandsmästerskapen i Växjö under helgen presterade Jan-Erik Brodén personbästa på 100 m med tiden 11,1. Det är en tiondel över gällande Atvidabergsrekord som innehas av Kjell Wiederberg och är mer än ett decennium gammalt.

Polska statstjänstemän!

En grupp om cirka 120 polska statstjänstemän befinner sig för närvarande på en fem månader lång vistelse i Sverige. Under tiden april-september skall de besöka över 50 olika platser i landet. De far omkring i välutrustade husvagnar och med ett tjugotal fullpackade lastbilar i släptåg. Varje kväll samlas de i ett stort tält. Vår för, kan man undra. Jo, tillsammans utgör de Cirkus Polonia, den största av de tio cirkusar som finns i Polen.

I Polen, liksom i Sovjetunionen, har cirkusen gamla och stolta traditioner att falla tillbaka på. Cirkusen är där en konstart likväl som teater, balett, musik och litteratur. Den är också direkt underställd det polska kulturministeriet. Det innebär att artisterna får genomgå en särskild cirkusskola. Cirkus Polonia har en egen skola utanför Warszawa. I skolan ges även undervisning i vanliga ämnen. Genom det här systemet garanteras artisterna, när de utexaminerats från cirkusskolan, tryggad lön och pension.

På måndagskvällen kunde cirkusen beskådas i Atvidaberg, där man mera är van vid fotbollscirkus nu för tiden. I kväll kommer Cirkus Polonia till Mjölby och fortsätter sedan till Linköping för ett tre dagar långt besök.

Det var åtskilliga atvidabergare, som passade på tillfället att gå på cirkus.

Tältet, som rymmer 2 500 åskådare, var välbesatt. Programmet varade i ungefär två och en halv timme och genomfördes i högt tempo. Varje nummer beledsagades av den förträffliga cirkusorkestern med Edward Widlak som dirigent.

De olika numren var ungefär lika skickligt genomförda som de var ordekvilbristiskt omnämnda i programmet. Eller vad sägs om luftakt under svingande raket, tempokrobatik på trampolin, kraft och skönhet på vertikal lina, excentriska jonglörer, tarpaner — vildhästar från Asiens stäpper, våghalsig balansakt på stege osv.

Om man skulle våga sig på att framhålla något nummer framför de andra är det i så fall sköna Piotrowska. Hon framförde det lika klassiska som svåra konststycket att vandra upp och ner på en hög stegge balanserande på några brickor och glas. Dvs de sköra skönerna fanns på ett svärdshandtag. I munnen hade hon en kniv. Och knivspetsen mot den skarpaste delen av svärdet. Vidare är det svårt att glömma de mest anonyma artisterna. Djuren. Sjölejon, kameler och hästar — alla vann de publikens hjärta.

Vad gör det sedan att man ser knäbindan på luftakrobatrisen, de spända ansiktsuttrycken på cyklisterna, att rekvisitan ser sliten och medfaren ut eller att den kvinnliga konferenciären talade helt obergripelig skånska? Det doftade sågspån, barnen hade roligt och vi andra trivdes.

CHRISTER BERG

Konfirmander 60-årsjubilerade

Det var åtta pigga och vitala konfirmander av gammal fin årgång, som på söndagen samlades till 60-årsjubileum i Grebo. Man skrev året 1913 när dessa åtta och 23 andra gick och läste för prosten Aron Karlsson. Drygt hälften av dessa 31 kom från Värna och de övriga från Grebotrakten. På den tiden fick Värnaungdomarna vandra till fots till Grebo för att delta i konfirmationsundervisningen.

Många gånger är det ju vanligt att kullen konfirmander träffas vart tionde år eller så. Men i det här fallet var det första gången man träffades. Många hade inte setts på kanske hela tiden och i en del fall kände man inte riktigt igen varandra till en början.

Det ska även nämnas att flera av jubilarerna fattades. Många av de gamla kamraterna är naturligtvis spridda en hel del geografiskt. Den ende som fortfarande bor kvar i Grebo är Karl Kindholm. Många är fortfarande bosatta i Östergötland. Men det finns också de som bor så avlägset som Blötberget och tom ända i Amerika.

Vid söndagens högtid deltog konfirmanderna i högmässan i Grebo kyrka. Gudstjänsten leddes av tf kyrkoherden Harry Hall. Efteråt samlades man i församlingshemmet för att dricka kaffe och prata gamla minnen.

11-åriga Anders ett stort friidrottslöfte

Det är inte bara fotbollen som tilldrar ungdomens intresse i Atvidaberg. Samhällets största klubb, Atvidabergs IF, har över 600 medlemmar, varav nära två tredjedelar är ungdomar under 25 år. Det är ju helt naturligt att man bland så många pojkar och flickor får fram ett och annat löfte. En av de mera lovande är 11-åriga Anders Öberg som vid flera tävlingar i sommar gjort mycket bra ifrån sig.

Under veckohelgen deltog han bland ca 1000 andra deltagare i de sk HÅIS-spelen i Hässleholm, ett friidrottsarrangemang som lockade ungdomar från USA, Tyskland, Danmark och Norge. Tävlingarna stordes särskilt under söndagen av ett ihållande regn som gjorde barnorna mycket svårsprungna. I den leråkerliknande längdhoppbanan presterade Anders Öberg 4,40. Det renderade honom en tredjeplats bland 56 startande.

Nu vet man att Anders kan bättre. Under träning har han hoppat 4,86, vilket är en cm längre än gällande östgötarekord för pojkar upp till 12 år. Helgen före deltog Anders både i Stjärn-UP i Eksjö och SISU-spelen i Nässjö. Bland resultaten kan nämnas en andraplacing i längd på 4,30 och likaså en silverplats på 1000 m med tiden 3,26,0. I samma tävling vann för övrigt Anders 10-åriga syster längdtävlingen för flickor genom ett hopp på 3,91. Nyligen var Anders i Norrköping där han segrade i längd på 4,34 och kom tvåa på 1000 m.

Det kan också nämnas att Anders deltog på 1500 m i Junispelen på Stadion, där Sveriges 25 bästa pojkar ställde upp. Segraren slog då inofficiellt världsrekord för pojkar. Anders blev åtta på utmärkta 5,24,1.

Bara 11 år och ändå tränar Anders Öberg hårt. Han avverkar ca 6-7 träningsmil i veckan. Bäst tycker han om att löpa längre sträckor. På 10 000 m är han god för 40 minuter. Man kan räkna med att Anders, som har ett år kvar i klassen, kommer att låta höra talas om sig i framtiden. Han har ju dessutom tillgång till instruktion och råd från den gamle storlöparen Arne Ahlsén.

9/8

Åtvidaberg

Tio tomter i kvarteren Kalkstenen och Sandstenen i Nygårdsområdet skall frisläppas för tecknande till hugade spekulanter. Ursprungligen var de tio tomterna avsedda för den Näs-sjöfirma som skulle stå för byggandet av pianofoner i Atvidaberg. Den tillverkningen kommer dock inte att förläggas till Atvidaberg.

Tillsatta tjänster. Vid Sandtagsskolan åk 1 ht 73 Solveig Nilsson, vid Långbrottsskolan åk 4-5 Marianne Edsbacke, Björnsätters skola halvtid åk 6 Ingrid Andersson, Falerum m fl skolor samordnad spec undervisning Ingrid Johansson, Fredriksbergs skola åk 3-4 Per-Anders Henmark, Alléskolan matematik Stig Gustavsson, Centralskolan åk 2 ht -73 Birgitta Ivarsson och som skolmåltidsbiträde vid Centralskolan Sirkka Kindholm.

Exploatering i Grebo. Gullringshus AB har i en skrivelse till kommunen begärt att den kommunala förköpsrätten inte skall utnyttjas för mark från fastigheterna Norrby 1:2, Melby 1:2, 1:3 och 1:4. Enligt köpeavtal ämnar bolaget köpa marken av greve Nils Bielke, Sturefors. Kommunstyrelsen har tidigare behandlat frågan i ett par omgångar och även träffat representanter från bolaget som redogjort för ett eventuellt exploateringsavtal. Till kommunstyrelsens sammanträde på måndagen hade inkommit uppgifter om vad ett kommande exploateringsavtal mellan kommunen och bolaget skulle innehålla. Kommunstyrelsen beslöt tillsätta en kommitté för att närmare undersöka detta avtal.

9/8

Åtvidaberg

Höstomgången av Cykelturen -73 startade på tisdagskvällen. 85 cyklister avverkade den ca en mil långa sträckan över Nyholm-Rackare kärr-Åtvidaberg. Ytterligare fem rundor kommer att köras i höst. Nästa tisdag cyklar man till Damnvik och tillbaka, en sträcka på ungefär 15 km. Motionscycklingen anordnas av Åtvidabergskorpen.

Vid kyrkorådets sammanträde på tisdagen beslöt man föreslå kyrkofullmäktige att diakonistjänsten från 1974 inrättas som arvodestjänst. Församlingen skall år från år besluta om anslag för ändamålet. Vidare föreslår kyrkorådet att antalet ledamöter i pastoratsdelegerade skall uppgå till 25. Rådet beslöt inrätta en samsamarbetsnämnd som skall ha till uppgift att förbereda utgifts- och inkomststat för 1974 för det nya pastoratet. Slutligen beslöt man anhålla hos kyrkofullmäktige om anslag med 6500 kronor för hyra och inredning av en barn- och ungdomslokal i Eksäter. Man har möjlighet att disponera lokal i området redan från i höst.

Slottsmusik av ung ensemble

På söndag anordnas en musikafon på Ekenäs slott. Det är Ristenensemblen som i slottets stora matsal kommer att framföra ett omväxlande program. Ensemblen består av sex unga och mycket duktiga kusiner i åldern tolv till sexton år från Söderköping, Norrköping och Katrineholm. Gruppens ledare är läroverksadjunkt Reidar Sunnerstam, Norrköping.

Det är nu tre år sedan man upptäckte de sju kusinernas spelglädje och musikaliska begåvning. Sedan dess har de regelbundet samlats i Reidar Sunnerstams sommarstuga i Frängsbo halvannan mil norr om Atvidaberg. Stugan ligger pastoralt belägen vid sjön Risten, därav namnet Ristenensemblen. Det dröjde inte länge förrän de musikaliska ungdomarna fick ett och annat engagemang. Mestadels har de då framträtt i kyrkomusikaliska sammanhang. Men de har en mycket bredare repertoar som de nu vill visa upp i mera profana sammanhang. Redan på fredag framträder Ristenensemblen på Herrborums herrgård i Sankt Anna. Där kommer även grevinnan Louise Montgomery att berätta om livet på en herrgård vid seklets början.

Programmet på Ekenäs kommer att bestå av en violinkonsert i D-dur av Veracini, och därefter framförs Terpsichore, en danssvit av Prætorius. Så följer en stunds folkmusik från Härjedalen. Det blir tre stycken för stråkorkester i arrangemang av Stockholmsfilharmonikern Axel Herjöö. Slutligen visar ensemblen att den också kan

sjunga. Det blir körsång med inslag av både äldre och yngre körmusik, bl.a. folkvisor från Tyskland och Sverige och även italienska madrigaler.

Ungdomarna i Ristenensemblen är Björn Gustavsson, altfiol, Katharina Gustavsson, cello, Elinor Gustavsson, fiol, Christina Sunnerstam, fiol, Erik Sunnerstam, tvärflöjt och bas, och Björn Sunnerstam, tvärflöjt.

CHRISTER BERG

10/8

Andra etappen av O-ligan genomfördes på tisdagskvällen med start och mål vid badplatsen i Söderö. Omkring hundra deltagare tävlade på de båda banorna som hade lagts av Axel Ahlström, Lennart Ahlström, Toivo Grönman och Bo Söderström. Pär Ericsson fick in en fullträff på den ca fem km långa A-banan och kom i mål fem och en halv minut före tvåan Birger Samuelsson. Resultat, bana A: 1) Pär Ericsson 37,55; 2) Birger Samuelsson 43,25; 3) Holger Persson 44,35; 4) Per-Inge Svensson 46,13; 5) Kjell Samuelsson 46,38; 6) Claes Rask 47,35; 7) Benny Andersson 47,42; 8) Lennart Haraldsson 49,08; 9) Allan Bengtsson 50,10; 10) Lennart Haglund 50,28. Bana B: 1) Helena Haraldsson 32,05; 2) Britt Carlsson 34,03; 3) Dagmar Ståhl 36,03; 4) Arne Johansson 36,55; 5) Anne-Marie Persson 37,20.

Lag: 1) Lag BS 2.31,35; 2) Lag BA 2.38,22; 3) Lag P-IS 2.40,07; 4) Lag CR 2.42,02; 5) Lag ES 2.43,05.

Efter två etapper: 1) Lag BS platsifra 3; 2) Lag CR 7; 3) Lag LHR 8; 4) Lag ES 10; 5) Lag P-IS 11.

11/8

Atvidabergskretsen av SAP höll möte i Folkets hus på onsdagskvällen. Därvid diskuterades kommunala budgetfrågor. Kommunstyrelsens ordförande Carl-Eric Ahlström inledde med en redogörelse och sade bl.a. att man inte kan påräkna sänkt kommunalskatt 1974. Detta trots ett budgetöverskott på 1,1 milj kr och ett förbättrat skatteunderlag på ca 1,5 milj kr mot det beräknade. Dessutom tillkommer sannolikt statliga medel på grund av låg skattekraft i kommunen. Hur mycket det kan röra sig om vet man inte ännu. Kommunalsrådet påpekade dock att det finns många områden inom den kommunala förvaltningen som kommer att dra betydligt ökade kostnader och att vissa prioriteringar blir nödvändiga.

Butiken i Berg läggs ner. I dag är det sista dagen man kan handla i Konsumbutiken i Berg. Därmed är invånarna i Berg helt utan egen butik. Närmaste affär ligger nu vid Sunnebotorget. Genom tillkomsten av det nya varuhuset Domus har försäljningen koncentrerats dit och blivit allt sämre i Berg. Omsättningen har blivit så låg att butiken sista tiden gått med förlust. I vintras hölls ett informationsmöte med affärens kunder när man klagade på orsakerna för en nedläggning av butiken. För ungefär två månader sedan fattade styrelsen beslutet och i tisdags godkände Atvids hushållsförenings förvaltningsråd frågan om försäljning av fastigheten. Den kvinnliga förestandaren har tillförsäkrats nytt arbete.

ÅTVIDABERG

4/8

En trafikolycka inträffade vid middagstiden på infarten till Atvidaberg. Tre traktorer kom från Linköpingshället och skulle svänga in på Fågelsångsvägen. Den sista traktorn i raden hann dock inte över vägen utan kolliderade med en personbil som kom från Atvidaberg. Fronten på personbilen blev ordentligt tillbucklad och det uppstod även smärre skador på traktorn. Bilens kvinnliga förare fördes i ambulans till hälsocentralen i Atvidaberg för omplåstring.

Höstomgången av Humparundan började på torsdagskvällen. Arrangör är AIF och man kan erbjuda samhällets motionslöpare två olika banor på vardera 2,5 och 5 km. Vid premiärhel var det 108 "hurtbullar" som ställde upp. Ytterligare fem gånger kan man springa under litet mer ordnade förhållanden. Efter sjätte och sista omgången blir det prisutdelning till de flitigaste.

Atvidabergs diabetesförening har varit på bussutflykt i Östergötland och Småland. Ett 30-tal medlemmar med anhöriga deltog i resan, som var den första som anordnades gemensamt med föreningen. Reseledare var föreningens ordförande John Wessman. Via glasbruket i Mantorp for man till Gränna där Brahehus och Visingsö ägnades några timmars intresse. Resan fortsatte vidare till Huskvarna och Tranås. Hemfärden gick över Österbymo och Kisa.

Atvidabergs socialdemokratiska kvinnoklubb har hållit sitt augustimöte i Folkets park. Förutom förhandlingar förekom även underhållning och sillsexa. Det rapporterades att vid ett offentligt möte i Folkets hus den 22 augusti kommer Lillemor Erlander att vara mötestalare.

Korporationsmästerskap i orientering avgjordes på torsdagskvällen i den kuperade och risiga terrängen mellan Vena och Vilebo. AIF stod som arrangör. De tre olika banorna hade lagts av Börje Gustavsson. 80 deltagare ställde upp och många av dem bedömde banorna som svåra.

A-klassen vanns övertygande av Per-Inge Svensson två minuter före tvåan Holger Persson. I B-klassen kom Alvar Samuelsson först i mål. Marie Johansson tog hem segern i damklassen. Lagsägern gick något överraskande till Byggnads som representerades av Sören Andersson, Bengt Carlsson och Allan Bengtsson. Tvåa kom Facit Fräs och trea Örsätter 1.

Resultat, bana A, 6 km: 1) Per-Inge Svensson, Möbel I, 56,25; 2) Holger Persson, Stadsanställda, 58,26; 3) Lars-Gösta Kindholm, Facit Fräs, 1.00,50; 4) Arne Wallberg, Facit VT, 1.02,30; 5) Pär Ericsson, Möbel 4, 1.03,05; 6) Kjell Samuelsson, Möbel 5, 1.05,53; 7) Allan Bengtsson, Byggnads, 1.08,45; 8) Lennart Haraldsson, Örsätter 1.10,40; 9) Olof Söderbäck, Stadsanställda, 1.11,58; 10) Birger Samuelsson, Facit Svarv, 1.12,23.

Bana B, 4,9 km: 1) Alvar Samuelsson, Facit Fräs, 54,00; 2) Sten Johansson, Facit VT, 55,37; 3) Nils-Erik Wetterhall, Möbel 3, 57,03; 4) Sören Andersson, Byggnads, 59,20; 5) Elis Svensson, Örsätter 1, 1.02,45; 6) Sten Eriksson, Stadsanställda, 1.03,05; 7) Gunnar Forsén, Möbel 4, 1.03,18; 8) Bengt Carlsson, Byggnads, 1.05,00; 9) Lennart Ahlström, Facit Provning, 1.09,05; 10) Ola Karlsson, 1.09,47.

Damer, 2,5 km: 1) Marie Johansson, 23,55; 2) Catharina Forsén, 24,40; 3) Britt Carlsson, 27,45; 4) Ann-Marie Persson, 32,45; 5) Margareta Andersson, 34,42; 6) Dagmar Ståhl, 36,40; 7) Lena Haraldsson, 41,00.

Flickor, 2,5 km: 1) Helena Bengtsson och Helen Carlsson 49,40.

Pojkar, 2,5 km: 1) Kent Kausman, 29,05; 2) Per Ståhl, 41,45.

Simskoleavslutning i Simhallen. På fredagsförmiddagen var det stor fest för de omkring 125 barn som deltagit i sommarens simundervisning i Simhallen. Så gott som samtliga deltagande barn var med och visade upp sina färdigheter inför en fulltalig publik bestående av mammor, pappor, syskon och andra anhöriga. För simundervisningen har badmästare Roland Lind svarat med assistans av Ulla Nilsson. Undervisningen har varit fördelad på två perioder, en före och en efter semestern. Trots att särskilt eftermiddagsgrupperna haft det besvärligt i konkurrens med övriga badande har man i de åtta grupperna kunnat notera fina framsteg. Sex barn kan nu simma 200 meter, 42 50 m, 9 25 och 22 klarar mindre bitar utan simdyna. Efter uppvisningen bjöds barnen på saft, tårta och bul-lar.

Åtvidaberg

Åtvids jaktklubb av JRF har hållit avdelningsmöte där man diskuterade organiserandet av de numera för Sverige gemensamma teoriprovet som måste genomgå innan licens för studsare lämnas ut. Redan tidigare har skjutprovet varit detsamma i hela landet. Kontrollanterna har även att genomgå en kurs. Tio av klubbens medlemmar skall genomgå kursen som började på lördagen. Under veckoslutet pågår RM i Gävle och Åtvidaberg representeras av Christer Andersson, Åtvidabergsmästare i lerduveskytte, och Ove Karlsson, mycket säker på älgbana.

Trivselklubben Vi reser anordnade på lördagen en utflykt till Esterön. Med Robert Ekström som reseledare åkte 50-talet medlemmar med buss över Björsäter och Skärkind till Norrköping där en båt förde resenärerna till Esterön. Efter att ha intagit middag strövade man omkring i fritidsområdet. Hemresan gick över Kvarsebo och Arkösund till Åtvidaberg. För den musikaliska underhållningen svarade Nisse Karlsson och sonen Per-Arne.

Åtvidabergsavdelningen av DHR arrangerar en sill- och "pära"-fest för sina medlemmar på lördagen. Festen hölls i sommarhemmet i Smedstorp och ett 30-tal medlemmar hade infunnit sig. Harry Palmqvist på dragspel svarade för den musikaliska underhållningen. Tillställningen gynnades av vackert väder och det gavs tillfälle till bocchiaspel och andra aktiviteter. Vidare kunde man beundra den renoverade och nytape-serade stugan. Arbetet har utförts av avdelningens egna medlemmar som gjort det utan ersättning.

150 personer på Ekenäs slott när Ristenensemblen spelade

Aldrig har det väl varit så mycket folk i stora matsalen på Ekenäs slott som på söndagsaftonen när Ristenensemblen höll musikaliskt hov i slottet. Det fanns sittplatser åt nära hundra personer och åtminstone ytterligare ett femtiotal trängdes utefter väggar och i dörrhålen. Om det var för den ungdomliga musikgruppens skull eller om man kom för att det var första gången i slottets 400-åriga historia som man tillät allmänheten att komma innanför dess portar skall vi låta vara osagt. Kanske var det båda orsakerna.

Ekenäs slott som ligger en bit från allfarvägen någon mil norr om Björsäter, började byggas under senare hälften av 1500-talet av riksrådet och hovmarskalken Gustaf Banér. Färdigt blev det först en bra bit in på 1600-talet under Päder Banér. Dennes konterfej kunde också på söndagen blicka ner på kreti och pleti. Ekenäs är landets enda välbevarade slott av renässans tidens borgtyp. Genom sitt höga läge på en klippa bär det fortfarande prägel av försvarsanläggning och fordom omgavs det av vallar och gravar.

1937 såldes slottet av dåvarande ägarinnan Klingspor och alla inventarier gick under klubban. 1939 inköptes det av nuvarande ägaren godsägare Anders Bergengren. Denne har placerat en hel del antika möbler och föremål i slottet så att dess utrymmen står inte alldeles kala.

Under senare år har godsägaren kostat på slottet ca 150 000 kr i renoverings- och uppsyningsarbeten. Dessutom har Linköpings museum visat stort intresse för slottet och medel har redan ställts till förfogande för en inre restaurering. Huruvida slottet i färdigrenoverat skick kommer att öppnas för allmänheten är ännu oklart.

Premiär för allmänheten

Fram till i går har alltså allmänheten varit portförbjuden på slottet. Enstaka undantag har dock gjorts för vissa typer av samman slutningar och inspektör Andersson har vid något tillfälle gått igenom lokalerna med speciellt intresserade.

Men på söndagen var det alltså premiär för allmänheten. Man bänkade sig för att lyssna på högklas-

sig musik. Slottets stora matsal togs i besittning av den ungdomliga och entusiastiska Ristenensemblen.

Ledare och initiativtagare till Ristenensemblen är läroverkslärare Reidar Sunnerstam, Norrköping. Såväl han som hans hustru Maj-Britt är mycket musikaliskt intresserade. Det var då naturligt att barnen växte upp i en miljö präglad av musik och snart spelade man i hela familjen. Men inte nog med det. Det fanns fler musikaliska ungdomar i släkten och för tre år sedan började man spela tillsammans.

Sedan dess har man varje månad träffats i makarna Sunnerstams sommarstuga i Frängsbo halvannan mil från Åtvidaberg. Där har man nu inrett ett särskilt musikrum.

Så småningom ledde det hela till offentliga framträdanden. Till en början blev det mest angagemang i olika kyrkor, men dessa spelningar varvas numera med framträdanden som på Ekenäs och Herrborums herrgård. Så gott som alltid har tidningskritikerna varit mycket positiva. På repertoaren har man musik som spänner över stora områden. Ungdomarna har inga strävanden efter att hålla sig inom vissa gränser utan försöker i stället anpassa sig efter olika stämningar och miljöer.

*

15/8

Final på musikstunderna i Åtvids gamla kyrka är det på onsdagskvällen. Under sammanlagt nio onsdagar har en kortare musikstund kunnat avnjutas av de musikintresserade. I årets serie har man bjudit på blandade program. Tidigare har det mest varit renodlade orgelprogram, medan det i sommar har varit flera solistframträdanden på exempelvis cello, flöjt och vokalt. Mycket har också framförts framme vid koret i stället för på den bakomliggande läktaren. Initiativtagaren till musikstunderna musikdirektör Ingemar Ericsson är mycket nöjd med det intresse som allmänheten visat verksamheten. Den avslutande musikstunden innehåller verk från olika epoker och länder. Det blir solosång av Maria Muccliano-Johansson och Ingemar Ericsson spelar på orgel.

Nykerhetsnämnden behandlade på måndagen förslaget till utgifts- och inkomststat för 1974. Driftbudgeten, som uppgår till endast 1,1 procent av hela den sociala sektorns kostnader, omsluter enligt förslaget 146 000 kr. I jämförelse med årets budget är det en ökning med ca 9 000 kr. Ökningen ligger helt på posten för interna kostnader. På den punkten har man upptagit 100 000 kr. På personalsidan har upptagits 17 000 kr, för administration 9 000 och för bidrag 20 000 kr. Inkomsterna för 1974 beräknas till 50 000 kr. För 1975 begär nykerhetsnämnden 170 000 kr för inrättandet av ett inackorderingshem för alkoholisbrukare. Av den summan avses 20 000 kr användas till utrustning. Första gången nämnden begärde anslag för detta ändamål var redan 1968. Varje år har det fallit i det fortsatta kommunala budgetarbetet. Nykerhetsnämnden förtrötts emellertid inte i sina ansträngningar då man anser att ett inackorderingshem behövs för nykerhetsvården i samhället. För driften av ett sådant hem kan man påräkna 75 procent i statsbidrag och man räknar även med att för igångsättandet få ca 72 000 kr i bidrag från staten.

Åtvidaberg

Brand hotade verkstad
på Hägerstads slott

En mindre brand utbröt på onsdagsförmiddagen i verkstaden vid Hägerstads slott. En av de i verkstaden sysselsatta upptäckte att det brann i måleriavdelningen. Genom verkmästare Lars Johanssons snabba ingripande kunde elden fås under kontroll med en pulverspruta.

Anledningen till branden var att gnistor från en sliprondell hamnat i ett färgbad, som antändes. Brandkärnorna i Falerum och Åtvidaberg larmades. Man kunde konstatera att tack vare Johanssons snabba handlande räddades sannolikt verkstaden från att brinna ner till grunden och därmed avväjdes att stora värden gick till spillo. I måleriavdelningen förvaras en hel del lättantändliga vätskor, vilka nu hindrades från att fatta eld. Verkstaden är dessutom inrymd i ett f.d. stall, helt byggt i trä. Vidare förvaras just nu stora mängder färdiga produkter på vindsvåningen. Trots en del rökskador räknar man inte med något produktionsstopp.

Cykelturen 73 fortsatte på tisdagen. 111 motionscyklister deltog. Det är den högsta siffra man haft under någon höstrunda. Man cyklade den ca 15 km långa slingan mellan Åtvidaberg och Dammvik. Nästa vecka flyttar man cyklingen en dag till onsdag. Då åker man en sträcka på 16 km, som går över Ed, Skärsjön, Bersbo och tillbaka till Åtvidaberg.

Fin sommar för Missmyrabarnen tack vare privata initiativ

Med enkla medel och en liten portion initiativkraft och god vilja kan vi så vanliga människor göra tillvaron en smula drägligare för de mindre lyckligt lottade i samhället. Ett bra exempel gavs härnäst på Mälingsbo, en lantgård utanför Åtvidaberg. Under en dag invaderades gården av ett 20-tal utvecklingsstörda barn och deras ledare. Fru Birgitta Hultmark stod som värd för besökarna. Hon kunde erbjuda stora ytor att röra sig fritt på och, framför allt, en hel del djur av olika slag som barnen fick titta på och ta på. Utan att ta till överord kan man säga att arrangementet blev en succé.

Barnen vistas under en tid på sommaren på landstingets sommarkoloni i Missmyra en dryg mil norr om Åtvidaberg. De är utvecklingsstörda på olika sätt och flera av dem bor annars normalt på någon institution. De unga vårdarna är hårt engagerade i barnen. Under en och samma vecka var man på cirkus i Åtvidaberg, deltog i en barnfest i Linköping, gjorde en resa runt sjön Risten och besökte Mälingsbo.

"Dom där"

Ake Josefsson, Göteborg, arbetar som biträdande föreståndare på Missmyra. Han menar att det är mycket viktigt att på olika sätt försöka bryta isoleringen för dessa barn. Det svåraste hindret i dessa strävanden är emellertid inte barnens psykiska och fysiska handikapp utan den reaktion man många gånger möter hos människor i samhället. Många tittar ut barnen, pekar på dem och säger: är dom här nu.

— Visst förstår man folks reaktion, säger Ake Josefsson. Den bottnar ju i ovanan att umgås med de här typen av människor. Därför blir man desto gladare när privatpersoner ställer upp exempelvis på det här sättet.

Johan och kaninen

På Mälingsbo fick barnen stifta bekantskap med kaniner, hundar, en sollapande siames och en vanlig bondkatt, hamstrar, fåglar och får. Det var en omiskännlig glädje som präglade barnens möte med djuren. En speciell kärlek uppstod mellan den lille Johan och en kanin. Det var en överlycklig Johan som pratade med och smekte kaninen, länge, länge.

Fru Birgitta Hultmark på Mälingsbo säger själv att det här inte alls är till något besvär för henne. Barnens förtjusning över att få komma till gården och träffa djuren är mer än nog belöning. — Det var ju bara synd, menar hon, att vi inte hade några kycklingar vid det här tillfället. Att få leka med och känna på de lilla små gula kycklingarna brukar annars vara höjdpunkten.

Lille Johan blev i högsta grad förälskad i en av kaninerna på Mälingsbo. På sitt speciella sätt pratade han med den, han smekte den och följde kaninen på dess vandring i trädgården

Fler kan hjälpa

Det finns antagligen många, många fler som skulle kunna ordna lika enkla arrangemang för dessa barn, säger fru Hultmark. Det behövs inte alls vara kostsamt. Och många gånger är det nog så att man underskattar barnens utbyte av sådana här aktiviteter.

Sommarkolonins föreståndare Anders Nilsson instämmer till fullo. Han är angelägen om att framhålla ytterligare ett exempel på den välvilja han mött från allmänhetens sida. På tisdagskvällen anordnades en maskerad för barnen. Glädjen stod högt i tak när de fick klä ut sig efter konstens alla regler. Men maskeraden hade antagligen inte kunnat genomföras om inte vänliga och förstående människor medverkat med sina bidrag. Från kolonin har man varit ute och tiggat bland människor i Åtvidaberg och dess omgivning. Gensvaret var över hövan positivt. Kläder, masker och gamla pinaler gavs generöst bort.

Engagerad personal

Anders Nilsson vill gärna passa på tillfället att tacka alla dessa människor för deras bidrag och försäkrar att de verkligen kom väl till pass. Dessutom betonar han att många av sommarens aktiviteter varit ogörliga utan den enastående

personalen. De unga vårdarna har drivit på och engagerat sig i sitt arbete. Tack vare deras fina samarbete och vilja att göra vistelsen på kolonin meningsfull har sommaren blivit en upplevelse för barnen på Missmyra.

CHRISTER BERG

Kopparhanteringen inte slut i Bersbo fast nu hämtas malmen från annat håll

Ännu är inte koppars tid helt förbi i Bersbo, det lilla samhället en mil norr om Atvidaberg. Visserligen är det åtskilliga år sedan det var någon malmbrytning i gruvskakten men ändå malmbearbetningen är inte utdöd. I den gamla smedjan jobbas det fortfarande, liksom i det rum där fordom gruvarbetarna dansade. I det som en gång i tiden tjänade som bibliotek finns nu mängder av kopparkärl av alla de slag och på hyllorna ligger färdiga ljusstakar, dörrskyltar, askfat, kanoner och mycket, mycket annat tillverkat av malm på gammaldags vis. För hantverket svarar Olle Larsson, ursprungligen från Gärdserum men bosatt i Bersbo sedan slutet av 40-talet.

Det var 1966 som Olle Larsson tog över smedjan efter bröderna Ankarberg. Han drog sig fram genom en del legojobb. Men det var ont om arbete och kassan behövde drygas ut. Olle Larsson var väl förtrogen med hur man behandlar malm och kanske var det någon som ville köpa en ljusstake eller något annat prydnadsföremål. Sedan slutet av 60-talet har ruljansen bara ökat.

Äkta hantverk

Trots att Olle numera har beställningar för lång tid framöver jäkter ha ninte på i sitt värv. — Jag har ingen tanke på att rationalisera eller skynda på tillverkningen, säger han. Det är just det som är vitsen att allt jag gör är äkta hantverk, från början till slut. Ingen sak blir den andra helt lik. Föremålen görs inte heller i så stora serier att värdet minskar.

Med tiden har Olle Larsson utvecklats en egen stil. Modellerna är väl inte alltid så lätta att göra så i det fallet lämnar han ofta över arbetet till någon konstnär. Mest bekant i omgivningarna är han för sina vackra ljusstakar. Det finns en sex, sju modeller. Alla bär namn efter något av de många gruvhålen.

Gjutaren Olle Larsson håller liv i den gamla Bersbosmedjan. Han gör klockor, ljusstakar och andra prydnadsföremål av malm och reparerar dessutom gamla kopparsaker

Där finns Oscar, Lorans, Steffenburg, Monsas och vad de nu kan heta. Bland övriga alster finns dörrskyltar, stövelknektar, mortlar, Atvidabergsfat och klockor. Klockorna är av gammal skeppsmodell och har den där härligt rena malmklang.

Askungesaga

För en förstagångsbesökare är det nästan ofattbart att det från den något mindre noggrant städade verkstaden med dess myller av bänkar, verktyg, jordhögar, hinkar, ugnar, ställningar, sandformar, spett, tänger och maskiner kan produceras så vackra föremål.

Olle Larsson förklarar proceduren i en svindlande fart och man får det intrycket att allt går lätt och behändigt till. Men när man sedan får se vissa moment i arbetet blir man på det klara med att det är ett lika svårt som omsorgsfullt arbete som måste göras.

Det är en känslig procedur innan det färdiga föremålet kan överlämnas till köparen. Modellen "bakask" först in i en form med engelsk rödsand. Än i dag använder Olle en gammal femkilos vikt i form av en kula för att pressa ihop sanden på det rätta sättet. Formen ställer han sedan i en ugn där den får torka över natten i 350 graders

värme. Det gör att formen håller för den fortsatta processen.

Klockmalm

I den stora golvugnen smälter man sedan legeringen i en väldig degel. Det är noga med legeringen. Den består av 86 procent koppar, 9 tenn och 3 bly. Det är den gamla legeringen som tidigare kallades klockmalm. Olle använder den genomgående, kanske mest för den ger en varmare färg än bronset. Den ca tusen grader varma smälta legeringen hålls sedan ner i de sammanfogade formarna. När massan så småningom stelnat slår man ut formarna. Därefter vidtar slutligen det noggranna och tålmodsprövande arbetet med svarvning och polering.

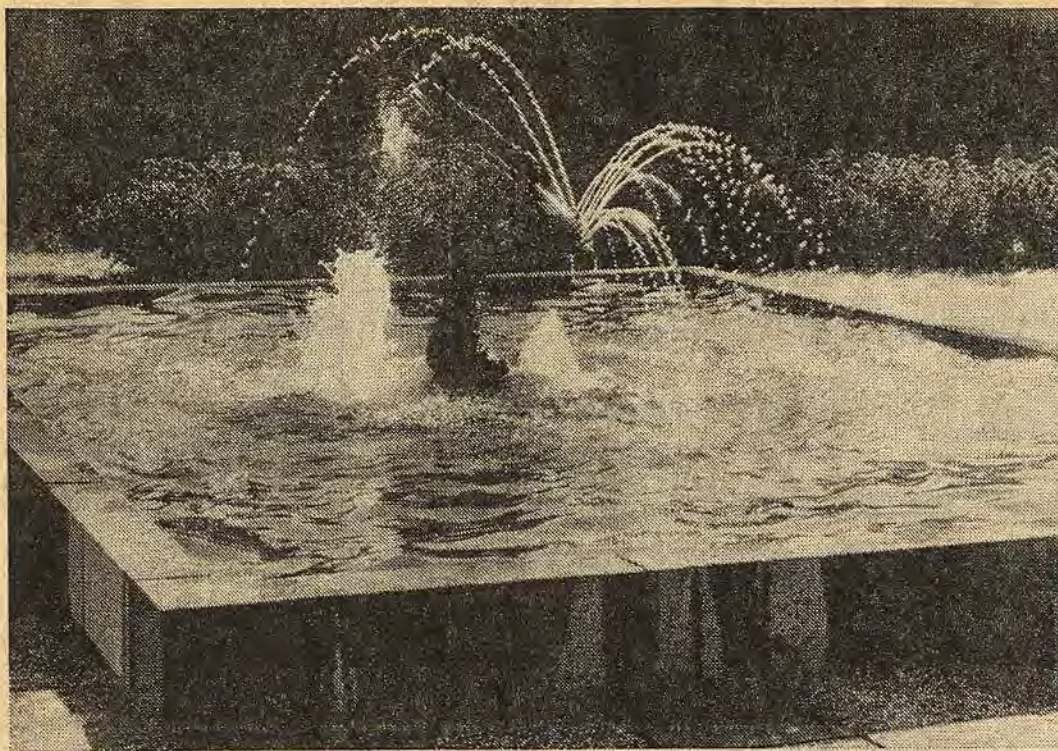
Olle Larssons produkter har blivit mycket eftersökta. Under vårt besök i hans verkstad passerade en jämn ström med turister och kunder. Arbetet måste ideligen avbrytas för att Olle skulle visa upp någon ny sak eller diskutera reparationsarbetet på ett kopparkärl med någon samlare. Olle Larsson tar nämligen också hand om gamla kopparsaker som han putsar upp och reparerar.

Även om man inte kan tala om någon stor export så finns ändå exemplar av hans klockor och ljusstakar bla i England Irland, Finland och to m i Kongo. — För närvarande har jag så mycket arbete att jag inte vet var det skall sluta, säger han. Men ändå vägrar han envist att börja någon massproduktion.

Bersbomalm

Henning Grip, expert på Bersbo och ofta anlitad som guide i området, hävdar bestämt att det fortfarande finns koppar kvar i ett och annat gruvhål. Kanske finns det trots allt en liten möjlighet att den tiden kommer när Olle Larsson, eller någon efterföljare, kan komma att kunna bearbeta den äkta Bersbomalmen igen.

CHRISTER BERG

Augustimorgon i Åtvidaberg Det är augustimorgon i Åtvidaberg. Nattens kyla känns fortfarande. Huden knöttrar sig på bara armar. Allt är tyst och stilla. Samhället har ännu inte hunnit vakna till liv. En morgontidig sols kisande strålar lyser fram över hustaken. På torget hör man en mild susning i lindarnas mörkgröna lövkronor. Lågt långa spindelben stiger vattnet ur Millesfiskens fontän utanför det gamla kommunalhuset. Fridfullt, vackert och trolskt i motljuset

Åtvidaberg

Kommunstyrelsen i Åtvid avstyrker centralnämnd. Vid kommunstyrelsens sammanträde på måndagen behandlades frågan om ny förvaltningsorganisation i Åtvidaberg. Kommunstyrelsen beslutade tillstyrka den parlamentariska kommitténs förslag. Detta innebär i korthet att man bibehåller systemet med tre separata nämnder i stället för en central socialnämnd. Frågan har tidigare orsakat en del oenighet bland såväl förtroendevalda som tjänstemän. Vidare anser man att antalet ledamöter i kommunstyrelsen skall uppgå till elva, och att man inte behöver något särskilt arbetsutskott. Slutligen föreslås att turistnämnden från den 1 januari 1974 sammanslås med fritidsnämnden.

Åtvidaberg inte villigt avstå kommunal förköpsrätt i Grebo

Åtvidabergs kommun är inte villig att avstå från den kommunala förköpsrätten i Grebo. Det framgick när kommunstyrelsen i Åtvidaberg på måndagen ånyo behandlade en framställning från Gullringshus AB att kommunen inte måtte utnyttja sin förköpsrätt till 9,7 ha mark i Grebo. Det är mark från fastigheterna Norrby 1:2, Melby 1:2, 1:3 och 1:4 som ägs av greve Nils Bielke. Gullringshus har i en skrivelse utförligt redogjort för vad ett kommande exploateringsavtal mellan kommunen och bolaget i stort skulle innebära. En kommitté inom kommunstyrelsen har granskat förslaget och lagt fram en PM i ärendet som kommunstyrelsen på måndagen godtog.

Man konstaterar att kommunal exploatering av markområden är att föredra, i varje fall om den skötes på det sett som hittills skett i Åtvidaberg. Dessutom anser man att överlåtande av exploateringsrätten till ett privat företag innebär minskad valfrihet för de blivande egnahemsbyggnaderna. Det föreslagna markköpet, som följer nuvarande ägogränser, överensstämmer inte med den föreslagna dispositionsplanen och kommunstyrelsen menar att det är lämpligt att köpet i huvudsak följer dispositionsplanens gränser. I det planerade köpet ingår inte parkområdena inuti bebyggelsen. Nu menar man från kommunens sida att även om sådana områden inte har något eko-

nomiskt värde så bör de ingå i ett blivande köp.

Kommunstyrelsen anser att kommunen i princip bör ingå som köpare. Med hänsyn till de insatser som bolaget gjort bör dock Gullringshus tilldelas vissa tomter eller ett visst område. Detta under förutsättning att man kan prestera en bebyggelse som i fråga om utförande och ekonomi är konkurrenskraftig.

Kommunen kommer nu att uppta förhandlingar med greve Bielke om ett eventuellt markförvärv. I samband därmed skall man även diskutera förvärv av mark för skola och reningsverk. Samtidigt avser man att utverka tillstånd att få förbättra vägen till badplatsen.

Diakonissan kvar i Åtvid Församlingen hjälper till

Diakonissan i Åtvidaberg, syster Oktavia kan även i fortsättningen utöva sitt betydelsefulla värv särskilt bland de äldre församlingsborna. Det fastställdes Åtvids kyrkofullmäktige på tisdagskvällen då man beslöt att heltidsarvodera en diakonissa. Församlingen kommer varje år att besluta om anslag till tjänsten. Anslaget blir lika stort som de faktiska utgifterna, minskat med de bidrag som lämnas av förre arbetsgivaren, nämligen Ollie och Elov Ericssons stiftelse för välgörande ändamål.

Tjänsten inrättades av stiftelsen för tio år sedan. Till följd av Facitkrisen förra året kom dock beskedet om diakonissans uppsägning från den 1 april i år. Stiftelsens kapital var placerat i Facitaktier, men utgörs numera av Electroluxaktier.

Genom en framställning till stiftelsen från en grupp pensionärer i Åtvidaberg beslöt man förlänga diakonissans anställning till den 1 oktober i år, men därefter skulle det vara stopp.

Under våren tillsatte kyrkorådet en kommitté för att utreda frågan. Denna kommitté har påtalat det värde-

fulla arbete som diakonissan utför, inte minst bland de gamla i församlingen. Även socialchefen har intygat att diakonissans arbete är ett värdefullt komplement till samhällets socialvård.

Från stiftelsen har församlingen fått bekräftelse på att man är villig att bidra med 5 000 kr under 1973 och 10 000 kr för 1974. Stiftelsens ordförande Gunnar Ericsson kommer dessutom att föreslå att man 1973 lämnar 10 000 kr. Kyrkofullmäktiges upptar nu 41 000 kr för ändamålet i 1974 års stat. Till innehavare av tjänsten utsågs diakonissan Inga Oktavia Johansson.

ÅTVIDABERG

Konsumbutiken i Villahagen har alltsedan tillkomsten av det nya Domusvaruhuset i Åtvidabergs centrum varit förlustbringande för Åtvids hushållsförening. För att i möjligaste mån vända trenden anordnade hushållsföreningen på måndagskvällen ett informationsmöte för medlemmarna i Villahagen. Ett 40-tal medlemmar hade samlats till mötet, där man diskuterade vilka åtgärder som kan vidtagas. För att slå vakt om sin egen butik i området uppmanades medlemmarna att visa större köprohet. För närvarande är det inte aktuellt med någon nerläggning av butiken. Man har dock kunnat notera en viss omsättningsökning hittills i år. På samtliga varor ligger den på 8,3 procent och på livsmedel ungefär 11 procent. I siffrorna ligger dock en nära femprocentig prishöjning.

Minneslund och belysning på nya kyrkogården. Vid kyrkofullmäktiges sammanträde lämnade herr Ingvar Kinesjö besked på frågan om minneslund på Åtvids nya kyrkogård, ett förslag som väcktes av fru Dagmar Bergqvist för två år sedan. Herr Kinesjö omtalade att kyrkogårdskommittén diskuterat frågan, men inte funnit någon lämplig plats. Enligt beslut i kyrkorådet skall man i höst tillsätta en utredning angående det framtida behovet av griftegårdsmark. En expert kommer att tillkallas för att handha utredningen. I dennes direktiv skall även ingå att avge förslag över hur och var en minneslund förläggs. För drygt ett år sedan inlämnade fru Inga-Britt Andersson en motion till kyrkofullmäktige om förbättrad belysning på nya kyrkogården. Herr Kinesjö kunde berätta att man i staten för nästa år kommer att ta upp medel för förbättrad belysning.

Åtvids kyrkofullmäktige beslöt på tisdagskvällen att bevilja anslag med 6 532 kr för inventarier och hyra av fritidslokaler i Eksättersområdet. Anslagsbehovet för inventarier har kunnat sänkas med 2 000 kr till 4 500 genom att kvällsskyrkens anslaget denna summa för ändamålet. Kyrkofullmäktige beslöt även fastställa antalet församlingsdelegerade i Åtvids, Björsätters, Yxnerums, Grebo och Värna församlingars pastorat till 25. Till ledamot i valberedningen för val av pastoratskyrkoråd valdes hr Skoglar Axelsson.

Björsätters pensionärsförening sylvförening har varit på bussutflykt till Söderköping. 21 medlemmar deltog i resan som gynnades av vackert sensommarvader. Man åkte över Östra Ryd till Söderköping, där man intog förtäring och även passade på att besöka staden ordentligt. På slingriga och idylliska vägar gick tillbakaresan via Gårdeby.

27/8

Åtvidaberg

Närmare 200 personer hade samlats till centerns offentliga valmöte i Al-léskolan på fredagskvällen. Huvudanförandet hölls av riksdagsman Anders Dahlgren, Östra Ed, som bl a kom in på decentraliseringsfrågan och hur man skall finansiera ytterligare 100 000 arbeten. Därefter presenterades valkretsens fyra första kandidater på centerns landstingslista nämligen Gunnar Landin, Åtvidaberg, Eric Karlsson, Ringarum, John Sternegård, Horn, och Bert Nilsson, Kisa. Med lantbrukare Bertil Ristenstrand som ordförande följde en estraddebatt där man behandlade både landstingsfrågor och kommunala frågor. En livlig diskussion utspann sig mellan kandidaterna och publiken. För den musikaliska underhållningen på mötet svarade delar av Ristenens-semblen, duktiga och musikglada ungdomar från Norrköping och Katrineholm.

Björsättersbo fick KB-avslag på besvär om privat soptipp

Länsstyrelsen har beslutat lämna anfört besvär från en Björsättersbo utan bifall. Björsättersbon hade besvärat sig över ett beslut som hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg fattade i april i år. Nämnden ålade mannen att iordningställa platsen för en privat soptipp före den 15 maj. I länsstyrelsens skrivelse sägs att eftersom det får anses utrett att mannens förfaringsätt innebär nedskräpning lämnas besvaren utan bifall. Länsstyrelsen erinrar även Björsättersbon om att enligt hälsovårdsordningen i Åtvidabergs kommun får sådant avfall som det åligger kommunen att omhändertaga inte slutligt omhändertags av den enskilde.

Upprinnelsen till hela historien var att Björsättersbon vägrade betala renhållningsavgifter på sammanlagt 48:10 till Åtvidabergs kommun. Som motivering angavs att han inte använde det av kommunen utplacerade sopkäret. I stället transporterade han avfallet till en privat soptipp på tomten. Hälsovårdsnämnden beslöt genom hänvisning till en rad lagparagrafer styrka kommunens krav på betalning. Summan betalades också sedan av mannen.

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg ålade också mannen att städa upp på platsen för den privata soptippen. Nämnden hänvisade till såväl naturvårdslagen som hälsovårdsordningen. Det var över detta beslut som Björsättersbon besvärade sig. Han anförde därvid till länsstyrelsen bl a att skräphögen innehöll diverse obrännbart avskräde som taggräs, glas och burkar. Länsstyrelsen gick

dock helt på hälsovårdsnämndens i Åtvidaberg linje. Den 1 oktober skall platsen för den egna soptippen vara städad.

Distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager säger att det är ett angeläget beslut som länsstyrelsen fattat. Det betyder att såväl den lokala som den regionala instansen har samma klara uppfattning i frågan, nämligen att Björsättersbons agerande står i strid med 23 paragrafen i naturvårdslagen. Ett fall som detta, menar hr Laager, visar värdet av att varje kommun har en fastställd hälsovårdsordning, vilket innebär påföljdsparagrafer för brott mot renhållningslagen. Renhållningslagstiftningen har kommit till för att förhindra nedskräpning i landet. Därför är det viktigt att inte bara kommunerna fullgör sin skyldighet att ta hand om allt avfall utan att den enskildes skyldighet att låta kommunen ta hand om avfallet också fullgöres.

ÅTVIDABERG

Åtvidabergs pensionärsförening arrangerade på onsdagen en utflyktsresa Hjälmaren runt. Nära hundra pensionärer deltog i resan. Första anhalten gjordes vid Hjälmarer sund. Man fortsatte sedan till Köping, där bl a kyrkan besökades. I Arboga mötte guider och under rundturen besöktes tex det nya bostadsområdet Brattberg, det tempererade Ekbacksbadet och 1100-talskyrkan. Man fortanhalten gjordes vid Hjälmaresund, gick via Tjällmo och Borensberg. För en lyckad resa framförde Roland Nestor resenärernas tack till reseledaren Nils Johansson.

Åtvidabergs pensionärsförening av PRO höll ett välbesökt möte i Folkets hus på torsdagen. Studieorganisator Per-Erik Utter, Linköping, informerade om höstens studieverksamhet. Man beslöt skicka Evert Johansson och Ingrid Andersson till en kurs för sekreterare i Gysinge. Svea Johansson och Simon Granberg åker på en kurs i M 1 i Finspång. Till studieråd utsågs Ingrid Andersson, Simon Granberg, Gunnar Lindahl, Sven Winqvist och Evert Johansson. För den musikaliska underhållningen svarade pensionärsföreningens egen musikgrupp. Mötet avslutades med kaffesamkväm.

Grebo pensionärsförening anordnade på torsdagen en bussutflykt för sina medlemmar. Denna gång ställde man kosan söderut med Dalhems kyrka som första resmål. Nästa anhalt gjordes vid Dacke skans vid sjön Ryven där man besökade fornlämningar och drack kaffe. Resan gick vidare till Lunds by i Gladhammars socken där man besökte museet och krukmakeriet. Den mycket vackra kyrkan i Gladhammar väckte stor uppskattning. I Västervik gjorde man en rundtur i staden och åt middag. Hemresan gick över Eds bruk med besök i kyrkoruinen. Resan genomfördes av ett 50-tal pensionärer med Erik Kaliff som färdledare.

Tredje omgången av Humparundan avverkades på torsdagen av inte mindre än 115 startande. Det är den högsta siffran hittills i höst. Sammanlagt är antalet starter nu uppe i 328. Tre omgångar återstår.

Kofösare i Åtvid. Polisen i Åtvidaberg fick på fredagen agera kofösare för en stund, då en kviga hade kommit lös på väg 35 vid Korshultskorset. Innan polisen kom till platsen hade kvigan irrat fram och tillbaka på vägen i en halvtimmes tid och vållat en hel del trassel för bilister. Efter en kvarts lugnande tilltal tillät kvigan poliserna att klappa henne. Hon kopplades med en bogserlina och sedan gick det i full karriär tillbaka till beteshagen i Humpaområdet.

Assisterande präst vid installationen, kontraktsprost Lennart Flood, överum, biskop Ragnar Askmark samt Gärdserums och Hannäs församlingars pastorats nyinstallerade kyrkoherde Claes-Göran Rosén

Kyrkoherdeinstallation i Gärdserum

I Gärdserums kyrka installerades på söndagen kyrkoherde Claes-Göran Rosén till sitt nya ämbete av biskop Ragnar Askmark. Templet var nära nog fullsatta av församlingsbor från pastoratet Gärdserum—Hannäs. Det sensommarvackra vädret utgick processionen från församlingshemmet. Där deltog följande prästmän: kyrkoherde em Carl Magnusson, Ödeshög, i kontraktsprosten Bertil Forsbring, Hannäs, i kontraktsprosten Harry Aldenius, Åtvidaberg, kyrkoherde Ake Brynilds, Loftahammar, kontraktsprost Lennart Flood, Överum, kyrkoherde Gunnar Wertelius, Västra Ed, kyrkoherde Ivar Berglund, Tryserum, och komminister Lars Lindquist, Ukna. Dessa tillsammans med kyrkvårdarna Knut Andersson, Gärdserum, och Artur Lindberg, Hannäs, assisterade biskopen vid installationen.

Processionen intågade i kyrkan. Därefter sjöng Gärdserum—Hannäs förenade kyrkokörer under ledning av kantor Nils Bokblad Herren vår Gud av Bach.

I sitt installationstal utgick biskopen från textorden Jag släpper Dig inte med mindre än Du välsignar mig. Han förberedde även den nye kyrkoherden på den förestående kampen i en ny församling. Med murslev i ena handen skall du bygga upp din kyrka och med svärdet i den andra kämpa trons goda kamp mot onskans makt, sade biskopen.

Fullmakten för den nyutnämnde kyrkoherden upplästes av den fungerande notarien, studierektor Arthur Rydberg, Ödeshög. Sedan assisterarna läst valda bibelord avlade den nye kyrkoherden trosbekännelsen och besvarade de av biskop Askmark framställda installationsfrågorna. Under bön utfördes handpåläggning av biskop och assistenter. Installationsakten avslutades med att biskopen uppläste välsignelsen.

I den efterföljande högmässan predikade den nyinstallerade kyrkoherde Rosén som även tillsammans med kontraktsprost em Harry Aldenius förrättade altartjänst. Före predikan tjänstgjorde vid altaret kyrkoherde Carl Magnusson och kontraktsprost Lennart Flood. Efter trosbekännelsen sjöng kören Herre vår Gud vi lova Dig av Händel. Som postludium sjöng kören Herre signe Du och råde av Bach.

Efter högtiden i kyrkan följde en välbesökt sammankomst med kyrk-

kaffe i ordenslokalen. De församlade hälsades välkomna av pastoratsdelegerades vice ordförande Sigvard Tingefors. Välkomsttal och välgångsönskningar hölls bl a av biskop Askmark, ämbetsbrodern Lennart Flood

och Roséns företrädare i Gärdserum, Harry Aldenius. Slutligen tackade kyrkoherde Rosén för det varma mottagande han fått och sade sig redan känna samhörighet med församlingborna.

ÅTVIDABERG

Smyrnaförsamlingen tog farväl av sin pastor

Pastor Börje Holm, som varit Smyrnaförsamlingens pastor sedan december 1965, lämnar vid månads-

skiftet sin tjänst i Åtvidaberg. Den 1 september tillträder han befattningen som föreståndare och pastor i Filadelfiaförsamlingen i Ulricehamn. Under sin tid i Åtvidaberg har han varit med om en händelserik period i såväl samhällets som församlingens historia. Det gäller byggandet av den nya Smyrnakyrkan, stor församlingsaktivitet och Facitkrisen. Under perioden har församlingen fått ca 75 nya medlemmar, ett antal som mer än väl täcker den naturliga avgången.

Pastor Holm har också varit en ofta anlitad sångsolist både inom och utom församlingen. Det är med ett visst vemod som jag och min familj nu lämnar Åtvidaberg, säger han. Under den gångna åtta åren har vi trivts mycket bra och det är inte alltid så lätt att flytta på sig när man som vi hunnit rota sig ordentligt.

Under det gångna veckoslutet hölls flera avskedsmöten för pastor Holm och hans familj. Vid ett enskilt möte på lördagen avtackades familjen av vice föreståndaren Allan Rosengren. Han överlämnade också en avskeds-gåva. Vid mötet talade också Folke Karlsson från styrelsen, Lennart Nilsson och Sven Lindholm från sångarna, Weine Karlsson från Reflexerna, Gunnar Svensson från söndagskolan och ungdomsarbetsarna, Agda Karlsson från besökskommittén och Karl Gustafsson från pensionärerna.

Vid söndagens förmiddagsgudstjänst avskedspredikade pastor Holm varefter hölls dopförrättning.

Vid söndagskvällens offentliga avskedsmöte talade bl.a. prosten Eric Nilsson och representanter från samhällets frikyrkoförsamlingar. Vidare talade Ingvar Nyström från Betel, Falerum, Bror Gärskog från Filadelfia, Överum, Bertil Jangard från Filadelfia, Rimforsa, och Sven Engstrand från Sion, Värna. I mötena, som samlat nära nog fullsatt kyrka, medverkade också församlingens solister, strängmusiken och Reflexerna. Tills vidare kommer pastor Kurt Holmgren från Valdemarsvik att vikariera som Smyrnaförsamlingens pastor och föreståndare.

Socialdemokraternas kom- munal handlingsprogram

Socialdemokraterna har som första parti i Åtvidaberg nu presenterat sitt kommunala handlingsprogram. Några konkreta löften inför framtiden ges inte utan det talas i mera allmänna ordalag om den politik som partiets fullmäktige-grupp avser att föra. Den dominerande uppgiften är målsättningen att av kommunen skapa en fastare enhet där alla invånare oavsett bostadsort har tillgång till lika kommunal service på så långt som möjligt samma villkor.

Vad gäller samhällsplaneringen säger man att lokaliseringspolitikerna skall intensifieras med syfte att tillföra kommunen nya företag och att främja en differentiering och stabilisering av näringslivet. Om bostadsbyggandet sägs bl.a. att man övervakar utformningen av bostadsområdenas miljö så att hänsyn tas till behovet av fritidshem, barnstugor, lekplatser, idrottsanläggningar och fritidslokaler samt kontrapunkter utsmückning.

På den sociala sektorn skall större uppmärksamhet ägnas de handikappades problem, den uppsökande verksamheten och informationen till medborgarna om deras sociala rättigheter.

Man lovar att kommunen skall stödja offentlig förströelse och nöjesverksamhet av god kvalitet. Behovet av markområden för fritidsbebyggelse och andra fritidsändamål skall tryggas medan föreningsverksamheten bland ungdomen skall stimuleras.

Angående den kommunala ekonomin sägs slutligen att skatte- och finansieringspolitiken inriktas på att skapa lokala förutsättningar för reformer och framsteg i överensstämmelse med socialdemokraternas politik och grundsatser.

28/8

Populärt sommarbada i simhallen

Allt fler åtvidabergare tar tillvara möjligheten att bada i simhallen och solbada på dess baksida under sommaren. När andra simhallar stänger igen verksamheten upplever alltså simhallen i Åtvidaberg något av en högsäsong. Första sommaren noterades 3500 besökare. Förra sommaren låg siffran på 5400 personer. I år stannade den visserligen på 5200, men då skall man komma ihåg att antalet öppettid dagar endast var 43 mot 62 förra året. Omräknat per dag blir det 121 personer. Fjolårets siffra var 87.

Till övervägande delen är det barn som utnyttjar möjligheten till tempererat bad. Dessa var 3716 till antalet medan endast 129 vuxna noterades. Men med tanke på det myller av barn som håller till i bassängen är det förstället. 1326 personer nöjde sig med att bara solbada.

Badmästare Roland Lind är mycket nöjd med resultatet. Men, säger han, till ett annat år måste vi nog utöka antalet barnbassänger. Hittills har det funnits två om vardera två och en halv kvm med varmt och skönt genomströmmande vatten. Men en solig dag är det som en droppe i havet. Han aviserar även nya tillskott till lekutrustningen.

Ett stort problem har man emellertid haft att brottas med sommartid. Det är simhallens otillräckliga kapacitet. Samtidigt som simhallen är öppen för bad försöker man genomföra simskola i vattnet. Bassängen avdelas så att simskolebarnen får sex meter av den 25 m långa bassängen. Simundervisningen måste alltså ske på en mycket liten yta, samtidigt som man störs av en mängd stojande barn i den andra delen av bassängen. Det gör det också omöjligt att ha simundervisning på djupt vatten utan man får nöja sig med att hålla till där barnen bottnar. Trots detta har simskoleverksamheten kunnat genomföras. Och det med många goda resultat.

Åtvidabery

Kostvanor engagerar Hem och skola i Åtvid

Föreningen Hem och skola i Åtvidabery skall under läsåret 73/74 engagera sig en hel del i kostvanor. Det upplystes klassombuden om vid en informationsträff i Alléskolan på måndagskvällen. Mötet hade samlat ett 60-tal klassombud och för första gången var Björsätters skola representerad. Hushållslärare Birgitta Elwing informerade om den nya driven som sker i samarbete med socialstyrelsen och föreningen Vår näring. Till föräldrarna kommer att utdelas en hel del informationsmaterial och genom klassmöten skall man trycka på värdet av bättre kostvanor. Framför allt gäller det dagens första mål som ofta försummas. Föräldrarna får nu reda på hur man börjar dagen bättre och avsikten är alltså att dessa kunskaper ska komma eleverna till del. Dessutom skall lärarna ha en hel studiedag i ämnet. Följden blir att eleverna påverkas från två håll.

Den nye studierektorn för mellanstadiet Nils Crusefalk betonade elevvårdssidan och förklarade sig öppen för samarbete med föräldrarna. Alléskolans studierektor Olof Sandqvist gav en inblick i sitt arbete och svarade på frågor om håltimmar, läxor m.m.

En kollision mellan en personbil och en motorcykel inträffade på tisdagskvällen vid det sk Smyrnakerket. Föraren av motorcykeln, en Linköpingsbo, kom åkande på genomfarten när han påkördes av personbilen, som körde ut från Sunnebovägen. Mc-föraren slog i gatan men inte värre än att han klarade sig undan äventyret relativt helskinnad. Efter omplåstring fick han lämna läkarstationen, dock inte på motorcykeln, som blev illa tilltygad.

Vid socialnämndens sammanträde tillsattes en kommitté med uppgift att utarbeta förslag till riktlinjer för gemensamma socialhjälpnormer. Man kommer därvid att ta hänsyn till Åtvidabergs speciella förhållanden. Till grund för utredningen ligger de normer som utarbetats av länsavdelningen för svenska kommunförbundet. I kommittén ingår Eric Jernberg, Göran Pettersson och Brita Petersson.

På kommunens ålderdomshem fanns i mitten av augusti fem lediga platser. Det var en plats i Grebo, en plats i Hannäs och tre på Östergården. Sammanlagt har kommunen för närvarande 105 vårdplatser på fem ålderdomshem.

ÅTVIDABERG

Socialnämndens stat omsluter 5,3 miljoner

Socialnämnden behandlade vid sitt senaste sammanträde förslaget till driftbudget för nästa år. Förslaget omsluter utgifter för knappt 5,3 milj kr, medan inkomsterna i gengäld förväntas uppgå till över 1,3 milj. Om förslaget går igenom skulle det innebära en ökning med 1,3 milj, jämfört med staten för innevarande år. Till övervägande delen beror de ökade utgifterna på ut- och ombyggnaden av Östergården. Den delen av den sociala verksamheten drar ungefär två tredjedelar av anslagsökningen.

Driften av Östergården beräknas till ca 2 367 000 kr. De tunga posterna är personal 1,3 milj, kost 572 000 och bränsle 165 000 kr. Driften av de fyra ålderdomshemmen i kommunens ytterområden väntas uppgå till nära 1,3 milj. Andra stora poster i statförslaget är socialhjälp 435 000 kr, en ökning med 150 000, den öppna äldreomsorgen 803 400 och social hemhjälp 182 200 kr.

Bland nyheterna är ett begärt anslag med 60 000 kr för färdtjänst. Man beräknar att 30 personer skall kunna utnyttja möjligheten fyra gånger i månaden. Dessutom har socialnämnden tagit upp 5 000 kr för subventionering av fotvård. För 1973 har man anslag för 51 000 timmar för hemhjälp. Man avser att öka hemhjälpen med 4 000 timmar. Det har sin grund i att man genom den uppsökande verksamheten fått klarhet i att fler människor behöver hjälp än vad som tidigare var känt.

Socialnämnden i Åtvidabery har beslutat utreda frågan om kostnader för ett kommunalt bostadsbidrag till handikappade i Åtvidabery.

Byggnadslov. Vid byggnadsnämndens sammanträde på tisdagen beviljades rad byggnadslov. Följande beviljades byggnadslov för enfamiljshus: Bengt Johansson, stg 216 I, Veine Wallinder, Venus 4, Åke Lind, stg 216 L, Torbjörn Hörström, Blidsäter 1:43, och Lars Broman, Prästgården 1:88. Facit AB fick byggnadslov för uppförande av virkestork, en byggnad för virkes- och avfallshantering och tillbyggnad för personalrum. Åtvidabergs trävaru AB fick byggnadslov för inredning för tryckimpregneringsverk och nybyggnad av lokstall i Viresjö.

Kommunen vill låna pengar. Åtvidabergs kommun har i en skrivelse till länsstyrelsen ingivit en framställning till kmt om tillstånd att få upptaga ett 20-årigt amorteringslån på 1 200 000 kronor. Lånet skall användas för delfinansiering av Grebo skola. Länsstyrelsen har inget att erinra mot att framställningen bifalles.

Hemhjälpen. Under tiden 16 juli-15 augusti utförde 117 kommunala hemsamariter 5 068 timmars arbete. De som ersätts av landstinget arbetade 1 853 timmar. I det fallet utbetalas ersättning med 23 278 kr från landstinget. Hittills har de samariter som betalas av kommunen arbetat 31 210 timmar, vilket är ca 4 000 under den nivå man kalkylerat med. För dem som betalas av landstinget är siffrorna 15 390 respektive 1 852.

Skolval vid Alléskolan

Fredagen den 14 september går 545 högstadiel elever i Alléskolan till val. Utgången av valet blir dock inte klar förrän efter det ordinarie valet. Med början den här veckan agiterar de olika partiernas ungdomsförbund i skolan. Det sker under morgonsamlingen och varje ungdomsförbund får ca 20 minuter på sig för varje stadium. Under den gångna veckan har den något omaka konstellationen KDU och KU, vpk:s ungdomsförbund, famfört sina partiers synpunkter på den politik som bör föras. Nästa vecka kommer turen till FPU och MUF. Veckan därpå avslutas valpropagandan av representanter från CUF och SSU. Någon egentlig valdebatt blir det alltså inte fråga om. Eleverna ges dock tillfälle att ställa frågor till partirepresentanterna efter deras anföranden. I skolvalet röstar eleverna med valsedlar för riksdagsval. En valnämnd från en av årskurserna kommer att ta hand om de tekniska detaljerna i samband med skolvalet.

Kommunalt program för folkpartiet

Folkpartiet i Åtvidabery har nu presenterat sitt kommunala handlingsprogram. I broschyren Vad sker i din kommun säger man att kommunens utgifter endast får öka i takt med ökat skatteunderlag. Utdebiteringen per skattekrona i Åtvidabery var 1960 12:60 och 1973 24:20, en utveckling som partiet anser måste hejdas. Man säger att för att kunna utveckla en kommun krävs tillgång till tomter för egna hem, flerfamiljshus och industrier. Det är nödvändigt med en industrilokalisering så att fler arbetstillfällen skapas. I broschyren uppmans invånarna att sätta sig in i de kommunala frågorna och ta kontakt med ledamöterna i fullmäktige. Man erinrar också om sin strävan att på bästa sätt lösa kommunens problem enligt liberal grundsyn. I en sista mening frågar man när kommer Sveriges Radio/TV att uppträda neutralt?

Åtvidabergs hundklubb inledde på onsdagskvällen vid klubbstugan i Henrikstorp ytterligare en hundkurs. Ett tiotal hundägare kommer nu att vid tio tillfällen få instruktion om hur man lämpligen fostrar sin hund. I kursen ingår enklare dressyr och hundägarna får information om lagar och förordningar som gäller för hundar. Kursen är öppen för alla raser. Kursledare är Göran Lundell och Ingrid Fredriksson.

Cykelturen -73 rullar vidare med gott deltagande. På tisdagen var det 108 personer som på tvåhjulning tog sig till Kvistruv och tillbaka, en sträcka på 19 km. På grund av fotbollsmatchen på tisdag blir nästa cykeltur först den 11 september. Då kör man till Mormorsgruvan och tillbaka.